

Maštal 9 • 10

povídka

Jiří Y. H. Nezhyba

NŮŽKY - POMISTA

Rozevřel jsem nožičky nůžek, ostří se zableskla - obě dvě. Pevně jsem si je nasadil na palec a ukazovák pravé ruky. No, trochu mě to svírá, ale co se dá dělat, že? Hm, hm - tak co se promění v oběť? To jsem si měl promyslet už asi dřív, aby to stříhání nebylo tak narychlo, tak nepřipravené. Přece jen to chce určitý rituál: Pěkně si připravit daný (vybraný) předmět - pokochat se krásou jeho dočasné celistvosti, alespoň slovy ho polaskat a zvýraznit jeho klady, pro které jsem si ho mohl vážit do té doby než se mi zprotivil, a proto byl vybrán na zničení. Na zničení, na destrukci. Teprve pak bych si elegantně zavěsil nůžky, jejich slepá očka, na své prstíky a mohl začít. Tak by ten rituál - to rozloučení - mohlo vypadat. No, teď to prostě bude rychlejší, jiné.

Nervózně si poklepnu prstem o desku stolu, zavržu židlí, na které sedím, sevřu rty a mírně se do nich kousnu - nastal okamžik výběru. Zkušeně beru za kliku prostředního šuplíku mého psacího stolu. Sám sebe v duchu klamu, když se snažím přemýšlet, co se v něm schovává. Moc dobře to vím, moc dobře.

To bude víc než dva roky, skoro tři, co jsem prostřední šuplík speciálně vyčlenil pro věci (věci - jak je to vše- a zároveň nicneříkající slovo...) určené k rozstříhání, k nepříjemnému zániku rukou mou a nůžek nerodilou. Ani si přesně nepamatuju, jak jsem na to přišel. Nebo... jo, asi to bylo pod vlivem televize, běžel tam tehdy takový jeden pořad, no a tam něco říkali i ukazovali, nějaký člověk to ještě odborně komentoval, protože o tom dost věděl (jinak by ho tam asi nevzali, že?). Tak mě to jaksí inspirovalo - řekl jsem si, že by určitě nebylo naškodu udělat si ve svém životě pořádek. Pokud chceme, aby byl ve světě pořádek, tak každý musí začít sám u sebe, to je jasné. Prostě jsem začal tím psacím stolem. Volba padla na něj, protože jsem ho měl denně na očích, trávil jsem u něj spoustu času, mohl jsem se o něj bez obav opřít (už tehdy jsem si říkal, že tato formulace zavádí vtipem...), protože je z kvalitního dřeva. Je to úplně něco jiného, než na plese tančit s "dřevem" - no, to jsem nějak odbočil, hm. Navíc je psací stůl jedna z nemnoha kategorií věcí, která se dělí ve svém celku na svébytné části, které obsahují další svébytné věci, které často taky mají své svébytné části. V tom už se dá něco dělat, dá se reorganizovat, přeskupovat, odchaosovat, uvádět v řád, v souvislosti. Moje volba byla jednoznačná. Nechtělo se mi do toho, ale dal jsem si jednou předsevzetí, tak jsem ho splnil, protože splnit ho bylo v mých silách. Jednoduše řečeno, onoho dne jsem si v celém stole udělal pořádek. Prostřední šuplík jsem zaplnil předměty, které už asi v budoucnosti potřebovat nebudu. Později jsem u kamaráda na návštěvě u něj v bytě dostal nápad, že bych se těch věcí mohl zbavovat tak, že je rozstříhám, pokud to půjde, na co nejmenší kousky.

Jsem celý nesvůj. Do dnešního dne jsem ještě žádnou věc takto nezahubil. Maximálně jsem tak otevřel šuplík, možná ještě nějaký ten předmět vytáhl na světlo. Ale to, že ho ničím, jsem si jen představoval v mozku. Teď jsem pevně, skálopevně rozhodnutý přejít od myšlenek k činům. Vytahuju ze šuplíku, z jeho útrob, červený sešit do zeměpisu. Ach, kolikrát jsem se už na něj chystal... Zběžně v něm listuju: "Humus je organický něživý podíl... U rovníku je pás snížené slanosti - 34 ... Soubor vzduchových proudů se... Válcové zobrazení... zdroj obživy... 510 mil. km²... věk..."

Ach, ó, to né, né!!! Nemohu to udělat! Za oknem zapadá Slunce, obloha se zbarvuje do temných barev, nejvíce do rudé, slabý vítr si po hrává se zeleným - teď už pouze slyšitelným - listím, kolem plotu utíká malá kočka, kterou osvítila vysoká pouliční lampa, a v korytě potoka se občas zaleskne malá vlnka, možná je to třeba i tělo plovoucí rybky. Taková idylka... Z úst se mi dene slabě slyšitelný, ale přesto třízivý sten. Ó, ach, ouvez - ten sešit, toho sesít, já... přece už... já ho nesmím... nemohu poničit! Kde jsou mé sny, mé iluze. Dnes už žijeme budoucnost, už máme nové tisíciletí. Jenže, k čemu nám to je?! Co jsme tím změnili! Co jsem chtěl vyřešit prostředním šuplíkem?! Nedaleko se zablýsklo, sotva znatelně, obloha se stala černější a tmavší. Co jsem chtěl udělat s tím červeným seši... Nestihl jsem dokončit myšlenku, když se nenadále ozval silný úder hromu - hlučný stín svého bratra blesku. Tlaková vlna vyráží tabulky skla v mém oknu. Střepy, listí, kusy hlín, kamení, voda... můj pokoj je zaplňován smrští nejrůznějších předmětů. Zuby nehty se drží okraje svého stolu. Vítr mě chce od něj oddělit. Hodit na stěnu. Ne, nesmím povolit! Z posledních sil se chytám okenního rámu. Kusy ostrých střepů mi barví ruce na červeno... Nevnímám bolest a nepochopitelně se celým svým tělem stavím vstříc bouři. Porazím ji! Vytrvám! Mé tělo se prohýbá jako papír. Porazím ji! Musím! Najednou vidím, jak ze všech oken domů vylétávají lesknoucí se třpytivé částečky. Směřují ke mně, k mému oknu, začínají se formovat. Špatně vidím, víčka se snaží uchránit můj zrak. Ten tvar mi ale něco připomíná... Stále se blíží a míří přímo na mě. Odkud já to znám, co to jen může být... Ne, né, to snad néé!!! Marně si chci namluvit, že mě klame zrak - vídím tisíce a tisíce malých ostrých nůžek, vytvářející jedny veliké, zrůdné nůžky. To už ani nejsou nůžky... To... je. To je smrt!!! Stále je blíž, už... Áááááá!

Konec - dále by autor mohl napsat, že v poslední chvíli se ještě stačil ohlédnout směrem k psacímu stolu. Prostřední šuplík byl celý vysypáný, hlasitě se smál a tančil ve větru noci...

• Vedle „Grošákových chytrých novin“ vyšlo v běhu roku 1995 šest kusů „Malých Grošákových novin“ Maštal, což byla nesamostatná příloha novin Hranický týden. Dvěma nejhezčími texty z Maštálky uzavřeme tuto Maštal. Povídka „Nůžky-po-msta“ vznikla 26. prosince 1994 a otisknuta byla v Malých Grošákových novinách Maštal č. 1 v Hranickém týdnu č. 4 / 3. února 1995, s. 4

o knížce

SEŽERETĚTO

V květnu (1996) vyšla sbírky Olgy Jiříčkové a od té chvíle mě straší, že o ní budu muset něco napsat, slibovanou recenzi pro Hranický týden se mi podařilo uhrát na pár řádků: „**Sežeretěto** mlaská vzácně ucelenou řecí a nic tomu neubírá, že tématický okruh veršů je „předmaturitní“, tedy že téma sama můžou někdy malovat staršímu čtenáři úsměv po obličeji. Jak je ale Jiříčková zpracovala, o to jde. A tady je myslím slušně zrající talent, výraz je jednoduchý, žádné časté „vření vesmíru“ (tj. syndrom velká huba) ani „ňákej magorskej všeomír“ (syndrom underground), ale básnívě zvonivá konstatování: „neutrální ticho zvonků“. Autorka ráda zosobňuje nejrůznější abstrakta a kouzlí s nimi a se všemi kytkami, hodbou, věcmi a cizími slovy pěkné papírové růže. Sežeretěto je písnička na jarmark ve světě roku 1996. Flašinetová klika se točí a Jiříčková zpívá o vztazích, které jsou stejně lechtavě vážné jako smrtelně směšné - báseň Vztahy.“ (HT 30) Báseň Vztahy mi ale (neu)stále straší v hlavě, je CHYTRÁ. A to se stává u málo básniček. Je to první věc z Kamuflonu, která mi něco dala (a nejen vzala - čas). G

* * *

Přesně je škaredé slovo
Dělá díry do země
a já ti do nich neustále padám
Vylézám zpocená a unavená
a většinou už bývá večer

Jednou ty jámy obejdou
Na chvíli zahlednu tvé bílé zuby
Přijdu včas

MAMINKA MI TO ŘEKLA

Pohozené
rozpitvané chování
je celý obsah mojí hlavy
Přesto dávno vím
že jednou umřu
Smrt
bude jedna z dobrých věcí
které se mi stanou
Už teď si nadespávám
protože nenávidím
věčný život

VZTAHY

Napůl žízeň
napůl hlad:
miluju tě -
„To jsem rád...“

* * *

Rozlož si svou krásnou kůži
Polož si ji jenom jako
do trávy
Teď jsi jak když slunce svítí
na dva kroky od všech středů
a víš, že
nitě budou provazy
které si tě svážou
rozervou
a
sní

Alena Bjačková

STYDLIVKA

ANEBO

V ZÁŘI HELENČINA SLUNCE

Lubor sotva skončil školu. Volna si ale neužíval. Sestra ho zaměstnávala, posílala ho do knihovny, k té a oné kamarádce.

* * *

Když zazvonil, trvalo to dlouho. Pak otevřela stará paní: "Dobrý, dobrý, Helenka je na zahradě." Nejdřív běžel rychle do schodů, při se-stupu už brzdil a dvorek přecházel spíš nápadně pomalu.

Prošel obloukem rudých růží. Helena seděla, nohu přes nohu, na široké louce na dřevěném lehátku se žlutým potahem a hlavu zvedla, až když se jeho stín rozprostřel těsně před ní.

Do zahrady se vchází otvorem v živém plotě. Za ním se nachází rozsáhlý trávník a na něm přístěnek. Ve středu vidíme Helenku v lehátku. Nad vysokým čelem se vlní zlaté vlasy. Dívka má krásnou vysokou postavu. Zahradě dominuje několik stromů.

Vedle lehátka ležel třešňový kmen.

"Posad' se," podívala se na Lubora, prstem ukazovala na místo, kde bylo do dřeva vysekáno sedátko, kterého si napoprvé nevšiml. Za zády mu stály červené rybízy, které ve všudypřítomném slunci prosvěcovaly jeho červené uši.

"Co jsi mi přinesl?"

"Sestra ti posílá sešit a kdy prý jí už dáš nějaký sebraný spisy."

Nechala ho dokončit větu, ale viděl, že na druhou část se už nesoustředila.

"Promiň," Luborovi. "Uber trochu," luskla prsty do nebe. Stoprocentní sluneční jas vystřídalo intimní osvětlení. Keře uzavřely původně nekonečný prostor a za nimi se splétal plot.

Uprostřed místnosti je pohovka a židle. V pravém rohu u vysokých dveří stojí těžká skříň z jablečného dřeva s vlnitým vzorem. Z protějšího kouta, kde jsou uschovány desky, se říne rajská hudba. A nalevo jsou schody, které vedou do podkroví, kde bývá uskladněno ovoce.

"Tak je to lepší, že? Mohl bys mi to zopakovat?"

"Sestra ti posílá sešit," začala v něm listovat. "Ano, to jsem slyšela. A dál? Co bylo to druhé?"

"A že jí máš poslat ty sebraný spisy."

"Ale já už je nemám. Bral sis je ode mne ve čtvrtek."

"Ehm, hm, nó...nebral."

"Cože? Počkat..." a zase luskla prsty, slunce se rozsvítilo Luborovi do očí. "Tady jsi stál a ještě jsi mi děkoval."

"Ale to fakt není pravda," ucukl před paprsky, otočil hlavu, ale na druhé straně na něho mřířila slunečnice, světla věrná společnice. Zamrkal. "Já jsem přece minulý týden vůbec nebyl v Hranicích."

Helena obcházela okolo svého lehátka a klepala prsty do dřeva.

"Tak co s tím budeme dělat?"

Lubor si zakryval oči rukou a slzel, neodpovídal.

"Kdy jsi tu byl naposledy?"

"Před čtrnácti dny."

"Kde jsi byl minulý týden?"

"Na prázdninách...u tety."

"Takže to jsi tu opravdu nemohl být..."

"Nemohl."

"Dobře. Ale já ty spisy nemám, dala jsem je tobě, Libore."

"Libore."

Zastavila se a řekla: "Aha." Ukázala dlaní dolů, slunečnice zvadla hlavu. Zaslepené oči se zaostřily.

"Lubor, Libor, já si vás asi trochu pletu. Promiň, dala jsem to bratrovi od Edity. Jste si podobní, takoví červení a málomluvní. Bud' tak hodný a zajed' pro ty knížky."

Zvedl se a řekl ahoj. Vyčarovala tašku a volala, že bude lepší, když si ji vezme, protože to dělá osm svazků. Vztáhl k ní ruce, ale do schodů už (zase) spéchal.

• 3. července 1995, poprvé v Malých Grošákových novinách Maštal č. 5 / Hranický týden č. 30 / 11. srpna 1995, s. 4

román

II. část

Petr Marek ROBINSON NA MĚSÍCI

-Ano, to by šlo, že jo, Oktáve.

No, mě se to moc nehodí. Já totiž jedu na čtrnáct dní do Mivicku, řekl Oktávus.

-Takže ty s námi nepoletíš?

-Ne. Nemohu, protože na mě čeká v Mivicku důležitá práce, řekl Oktávus.

-Takže pojedu jenom já?, zeptal se Ro.

-Zdá se, že ano, odpověděl Oktávus.

-Tak to je zlé, protože jsem chtěl, aby u nás na zemi byli taky takové autáčky jako jsou tady.

-To by šlo, řekl Oktávus. -Já vám dám pět plánků a vy doma podle nich vyrobíte takové auta, doprověděl.

-No, možná by to šlo, řekl Robinson. -Ale horší je, jestli se v těch vašich plánech někdo vyzná.

-Nebojte se, plánky jsou přepsány dešifrátorem do češtiny, pověděl Oktávus Robinsonovi.

-Ehm - co to je, ten dešcosi?, zeptal se Robinson.

-Neříká se dešcosi, ale dešifrátor, odpověděl Oktávus.

-Aháá!, pochopil Robinson. -Takže já, i klidně někdo cizí, to hravě přečte?

-Ano. Přesně jak to říkáte, řekl Oktávus. -Tak, ale když chcete být za hodinu a půl na Zemi, tak teď je nejvyšší čas, abyste vyrazili.

-Tak dobře. Ale kde vezmeme raketu nebo létající talíř?, zeptal se Ro.

-Nebo..., Oktávus s hrůzou v očích ukazoval na prázdnou loučku. -Je fuč!?!? Někdo ho ukradl!?!?!

-Jste si jist, zeptal se Ro, -jste si jist, že jste ho - nevěděl však koho - zde nechal?

-Já ho zde nenechal. Já ho zde postavil!, vykřikl Oktávus.

-Koho jste zde postavil?, zeptal se Robinson.

-LÉTAJÍCÍ TALÍŘ !!!!!, zařval Oktávus.

-Já se du trochu projít, řekl Robinson.

-Tak se běžte projít a my zatím budeme přemýšlet, kam mohl **ten talíř zmizet!**, řekl Ro.

-Tak dobře, řekl Robinson kulhaje za dům.

Najednou oba, Ro i Oktávus slyší radostný výkřik:

-Slaväää!!! a -Mám hóó!

Šli se tam podívat a co vidí: Robinson poskakuje a výská kolem **létacího talíře** s nápisem NIUTPEN#.

-To je přece ten talíř, který už jsme málem oplakávali!, vzkřikl vítězně Oktávus a objal měšťana Ro.

-Takže letíme?

-Ano!, odpověděl Oktávus.

-Tak nazdar, Oktáve. A přilet se někdy podívat na zem!, řekl Ro.

-Tak dobře, přijedu za tři týdny, odpověděl Oktávus.

-No, to se hodí. Když přiletíš za ty tři týdny, bude to vyhovovat, protože odletím asi tak za 1. jeden rok nebo za dva, roky, řekl Ro.

-Tak jdeme!!, zavelel Robinson.

-Dobře, odpověděl mu. Ro.

A šli. Když vešli do létajícího talíře, moc se podivili tomu, že ten talíř nemá řízení. Proto vyšli ven a zeptali se Oktáva, co toto má jako znamenat.

-Chacháá, zasmál se Oktávus. -Neptun má řízení, vyrážel ze sebe, zájkaže se smíchy. -Ale..., řekl, -...ale - Nep - tu - novo řízení je schováno pod obrazovkou. Pojd'te se mnou! Já vám ho ukážu.

A tak teda šli do Neptuna. Hned jak vešli, ukázal Oktávus na pukliny v palubní desce.

-Podívejte, řekl. -Tyhle pukliny nejsou žádné pukliny, ale otvory, které když se otevřou, najdeme pod nimi řízení celého Neptuna, doprověděl s lehkým pousmátkem.

-Ahá, pochopili oba, čily Robinson i Ro.

-Tak se do toho dejte, řekl Oktávus.

A Robinson otevřel první otvor a uviděl v něm páku a taky asi dvacet knoflíků.

-Hele! Tady je už půl řízení, zvolal Robinson.

-No a?, odvětil Ro. -To je docela normální systém!, dořekl.

-Jak to myslíš, normální systém?, zeptal se Oktávus.

-Tak. Protože jsem tenhle systém už viděl!, řekl Ro.

-Nemohl jsi ho vidět, protože takový systém ještě nikdo nezná! Já jsem ho vymyslel sám! Rozumíš? SÁM! Nikdo mi při tom nepomáhal!, vyrážel ze sebe Oktávus.

-No, tak se neuraz?!!, odsekla Ro.

Aby tě neubyo!, sykl Oktávus a otočil se k měsíčanovi jménem Ro zády.

-No tak už se nevadíte, Ro! Víš, že nás ještě čeká dlouhý let., řekl Robinson.

-No tak dobře, řekli oba přesvědčeně.

-A teď už musíme letět, abychom to stihli, řekl Robinson.

A tak se rozloučili. Vystartovali.

-Joháá! Evátko!! -Joháá! Or!, zavolali na sebe ještě.

A vystartovali.

-Neměli bychom se stavít na Marsu?, zeptal se Robinson.

-Jak myslíte. A proč vlastně?, řekl Ro.

-Protože jsem tam rozbil...

-Co jste tam rozbil?, zeptal se Ro.

-Rozbil jsem tam raketu, která měla název Pluto, řekl Robinson.

-Eh, co to má jako znamenat? že vás bylo více a někdo se jako to - no prostě zabil?

-Né, řekl Robinson. -Jenom bych se chtěl podívat zaprvé na moji raketu a zadruhé bych se chtěl podívat na život na Marsu, protože, když jsem tu raketu rozbil, uviděl jsem jakési stvoření běhat po povrchu Marsu!, řekl.

-A neviděl jste na jejich zádech nějaké nápisy, zeptal se Ro.

-Ano!, nadmul se Robinson. -A bylo tam napsáno Janato & Ucheto!, řekl Robinson.

-Jé, vždyť to jsou moji kamarádi! Janato i Ucheto!, vzkřikl Ro.

-Ano?, zeptal se Robinson. -To přece ani není možné!

-Je, je, řekl Ro.

-Vždyť se mě tehdy báli!, řekl Robinson.

-No, já bych zrovna neřekl, že se báli vás, nýbrž...

-Čeho?, skočí mu do řeči Robinson.

-No to dá rozum. Báli se toho, jak se vaše raketa roztríštila. Ne?

-Asi to tak nějak bude, souhlasil Robinson, ale to už byli nad Marsem.

-Tak chcete na ten Mars?, zeptal se.

-Né! Už se mi tam jaksi nechce, odvětil Robinson.

-A pročpak?, zeptal se Ro.

-Protože bychom to nestihly, odpoví mu.

-Hm... Máte pravdu, Robinsone. Nestihly bychom to, dal se přesvědčit Ro.

Letěli asi tak osmdesát minut, když už byli nad Zemí.

-Hele! Země!, vykřikne Robinson.

-Tak to už jsme doma?, ptá se z údivem Ro.

-Ano!

-To je přeci Země!, volá nadšeně Robinson.

A přistávají. Najednou se kolem nich shromažďuje mnoho lidí s takovými krabičkami, které přikládají k oku. Vždycky to cvaklo a blísklo (SAMOZŘEJMĚ TO BYLI FOTOGRAFOVÉ) a potom něco z té krabičky - nějaký lístek - vypadlo. Ted' přichází jeden člověk z větší krabicí pověšenou na rameni.

-Prosím. Jaké jste měli pocity při letu vesmírem?, zeptal se.

-Proč se mě ptáte?, nedovedl si vysvětlit, proč je tu najednou tolik lidí.

-Protože já jsem fotoreportér, z časopisu **100 + 1**, vysvětlil mu to.

-No tak dobře, řekl Robinson a povyprávěl mu všecko do puntíku.

-A přivezl jsem si s sebou měsíčana, chlubil se.

-Ano, a kde je ten měsíčan?

-Tady přece, vykřikl a ukázal ho.

Fotografové se seběhli a fotili a vyptávali se měsíčana na různé věci, ale nerozuměli mu. Jeden z nich - takový hubeňour - se zeptal:

-Prosím vás. Nemohl by ten měsíčan mluvit po česku?

-Ano, samozřejmě, odpověděl Robinson. -Jéh! Or! Iňpaz čadalkeřp! ičer! Mísorp!, řekl pozpátku Robinson.

-Ona!, odpověděl Ro. -Už je to!, dopověděl.

A fotografové se ho zase začali vyptávat jaký je život na Měsíci nebo jak se mu líbí na Zemi a jedna paní se zeptala, jestli na Měsíci také pěstují květiny. Když se jí nedostala odpověď, řek jí Robinson, že na Měsíci sice znají zeleninu, ale že tam neznají okrasné květiny.

-Aha, pochopila ta paní.

-Ro, já vlastně nevím, kde budeme bydlet?, řekl Robinson, trochu smutně.

-Ale, řekla ta paní. -Já vím, kde budete bydlet, dopověděla.

-Vážně?, zeptal se Ro.

-No ano. V jednom z nejmodernějších hotelů tohoto města. Přistáli jste totiž v Praze!, řekla.

-Kde?, zeptal se Robinson.

-V Praze!, odpověděla ta paní.

-No dobré, řekl smířeně Robinson.

-Jé!

-Tam letí na padáku nějaká koule!, vykřikl někdo.

A opravdu. Nad nimi se snášela dívňá koule.

-Hele!, zvolal Robinson. -V té kouli je přece **Oktávus**.

-Opravdu, poznávám ho.

A Oktávus se snesl k Zemi. Potom všechny tři zavedli do hotelu a tam všechno dostali zdarma. Proč? Protože si je všichni vážili a mysleli si, že jsou pány **vesmíru**.

A tak skončila Robinsonova cesta do měsíčního města.

báseň

Grošák

JEDINKRÁT SOUZENÍ JSME SI MY

Jedinkrát souzení jsme si my
Ta blbá ruka je to schopná
Napsat podruhé

My dva
Květy krysy zajíkavě voní
Slosovatelné losy v okruží losy růží voní
Sliny voní
Májové šeříky tvary plyšových hlav
Do domu šum šumějí
To zní jako zvoní
A ne

První láska
Nadechnutá z vlnka zimy
Kurňa blbě samoty
Rychle má vlastní dech
Rozlézá se po bytě
De faktu už ji není vidět
Přerostla nás
Támhle za ní bílá nitka
Suchá není
Na větví kuchyňských dveří

A ted' ty neskutečné věci
My dva v jednom bytě
Škvírou nějakou pitomou
Vysouknout
To svoje co je ještě při životě
Jenže ne

Ten „anděl“ pro mě vykrvácel kašírkou
 Do svého obýváku
 Do své ložnice
 A už ne
 Ten pravý co jsem se k němu stěhovala
 Opustil pravý tělo
 A zůstal nenasytný obrys

A teď ta šílená věc
 Zamiluje se do mý kamarádky
 Píše jí dopisy
 A říká že nepíše
 Žiju ale nežiju
 A já žiju ale nežiju

Návrat domů
 Který je navoněný nějakou chutí
 Se proměňuje v parapietu
 On mi fňuká v klíně
 On se ptá co jí napsat
 A ona za nic nemůže
 A já za nic
 A on za nic
 „Kníže tohoto světa“ za nic nemůže

Druhá láska
 Z té první co tlí plyn
 Fouká balónisté srdce
 Do nadrozměrných rozměrů
 Praská v uších.

• 6. dubna 1996

NAKLADELSTVÍ KULTURNÍHO SDRUŽENÍ UNARCLUB LS+D

uvádí

druhé vydání románu

UNARCLUBu

S V Ě Ž Í V Á N E K

**sto padesát stran o životě cyklistů ve východních
 Čechách**

K dostání na adrese: JJKN • Hvězdoslavova 18 • 753 01 Hranice

povídka

Bohra

KRISTIUM

(Tdnnn, tdnnnn, tdnn, kde jsi, takže ne, dobře, no jak myslíš, jo, to je v pohodě, hlavně, že je Bůh, díky, ne opravdu tě nepotřebuju, nepotřebuju, kurva, neřvi si, neřvi, až tam člověk dojde, k hovnu sprostých slov, co já teď, kde už bych byla, kdyby ne ty, rozhodně úplně někde jinde než teď, ne do Hrapy se mi už nechce, tam bych se rozložila úplně, já úplně, já chci malinkatý prostor, kde všechno důvěrně znám, chci jistotu aspoň venku, když uvnitř není, to je prostě super tohle narušování jistot, že jo? Tdnnn, tdnnnn.)

(Kchrrrrr, kchrrrr, kchrr, lalala, *někdy je strašně málo chtít*, prý, ale já vlastně ani nevím jestli chci, *řeknu chtci!*, nevím, nevím, nevím, ale chtěl bych se rozletět, ale ne k tobě, to vím, k tobě ne, to město se strašně krásně jmenuje a je daleko a ty teď taky, jako bys ani nebyla, jako bychom se neznali, nikdy a nikdy nemilovali, milovali jsme se vůbec někdy?, prochodili jsme to po hospodách kchrrrr, kchrrrr.)

"Půjdeme na ty kolotoče?" "Jo ale musíte si říct babičce o peníze!" "Babi ona má problémy?" "Do toho vám nic není!" "Promiň, mám, neměla jsem ti to tak škaredě říct." "Ne to je dobrý, mně do toho fakt nic není. Ale zeptat se slušně můžeš a já ti mám slušně odpovědět." "Já už se tak těší a budeš se s náma točit taky?"

Budu se točit. *Točí se točí kolo dokola a až nás smrtka zavolá.* Pořád to stejně, ale je třeba měnit místa, kam se díváme, těkat očima, aby se nám ze stereotypu neudělalo špatně, vžm morové sloupy, vžm střechy renesančních domů, vžm kašny, vžm věže kostela, vžm jiný člověk a znova, znova? A teď auta láťají ve vzduch, fakt dost divnej svět, tak akorát pro děti.

A propos, uschlá růže a karafiát zapíchlé do džbánečku pokladničky s nápisem Namélásky. *Jábykynepasudavamsimelasu.* Uschlé a přece pěkné, jelito-kopyto-platí to i pro nás, pro vzpomínky na nás?

V zahradě jsou páví, opice a havěť, ale jinak je to všechno tak krásně zbarvené, protože dneska poprvé po sněhu je hezky, a tak zahradu výjimečně otevřela ta paní hlídací, přestože opodál se kácí stromy, jedna desetina zahrady se otevřela, desátek pro Krista a já ty dvě děti mám v podstatě ráda, ale tebe bych teď měla radši. Tam hle pod stromem dlouhé sukňě, volné halenky, *bubny ne a píštały jo, housle, kytary,* mladoši s vínem a všechno to tolik ladí, všechno to do sebe tolik zapadá a už jsem v Kyselém filmu. Kyselý film je smutný film, ale je v něm harmonie, harmonie smutku, takže se mi v něm líbí, takže smutek až do smrti, takže s tím počítat a neradovat se, protože to stejně neumím a ti mladí kýčaři s hudbou, ale mně se takový kýč líbí a hotovo. Určitě jsou z konzervatoře.

Velikonoce mše budou - budou bez tebe a jsme v kostele, v tomto kostele jsme se s Prďolou modlili, aby se jeho rodiče nerozvedli a nerozvedli se. A teď se tu modlím - bud' vůle tvá -, takže nevím, jak to dopadne... rozhodně brečím, protože letos jsem chtěla Krista křísit s tebou, rozhodně brečím, protože řvou i varhany, pozor Azor dávat si v kostele na estetické slzy, tyhle nejsou ani estetické, ale bohužel ani duchovní. Konec slz, radost není harmonická, ale v kostele možná jo. VSTAL Z MRTVÝCH, NEJVĚTŠÍ KŘESŤANSKÁ PAŘBA V ROCE, PO TŘECH DNECH SE ZASE ROZEZVUČEĽY ZVONY TDNNNN, TDNNN, TDNNN, AŤ I TI CO NEVĚDÍ, VĚDÍ, že se něco děje i chlastač z konzervatoře otočí hlavu ven z pažlu a řekne: "COJEVOLE?" No a co, že se chceš rozletět ke mně ne, no a co, že milovali jsme se někdy, no jó-kchrrrr... ...ale jinak je to všechno krásně zbarvené... jedna desetina zahrady se otevřela... desátek pro Krista... s Prďolou jsme se modlili, aby se jeho rodiče nerozvedli..... a nerozvedli se. Co tě nezabije, to tě posílí!

• 25.-27. června 1996

grošákovo oko

A. L. Chobot KONEC ŠKOLNÍHO ROKU

Mohlo by se zdát, že na konci školního roku není žádný důvod k oslavě. Naše parta pivařů z 59. ulice na to má jiný názor. Je sice pravda, že vysvědčení nebývá nejlepší, ale přeci jenom je to konec školního roku a čili důvod k oslavě. Čtverky - taky známky, řekne vždycky otec a dá mi do ruky dvě stokoruny, abych to šel pořádně oslavit. Zazvoním ještě na Tonyho a parta je definitivní.

A protože když jsou jen kluci, není to ono, a tak berem ještě nějaký holky a potom ještě taky náky kluky, aby nás bylo hodně. Nic nám nestojí v cestě k Tonyho chatě. U vchodu se Tony pochlubí, že už od Vánoc pravidelně vozil na chatu nějaké ten chlast. Všichni zálibně zamaskají a zeptají se: Kolik? Tony jen tajemně pokrčí rameny a skleněným zrakem zamrká. Je jasné, že to není málo.

Nejdřív si dáme na rozjezd každej pět frtanů a dvě zelený, to nám v žaludcích vytvoří tu správnou náladu dát si konečně něco k pití. Tony pouští metalovou muziku, jedna holka s fajn blond vlasy začne trsat jak vo život a je jasné, že tím chce naznačit, že by se už mělo začít pit.

Tony se usměje, vytáhne z kredence pápu a narazí štěně. "Naliju každýmu, kolik vypije." zahuláká a za pět minut není co pit. Tonyho to trochu překvapí, i když partu dobře zná, ale nenechá se vykolejit a jde pro nějaký lahvacé. "Tady se bude pit až do rána!", zařve a spolkne sklenici tekutého chleba.

Je fakt, že ty basy nám vydržely skoro hodinu, ale to jenom proto, že jsme víc kecali než pili. Tony z nějakého záhadného důvodu chvíli usnul a my nevěděli co dál. Až jednu holku napadlo jít ty flašky vrátit a koupit něco konečně k pití. Rum je dobrá věc, ale když je ho málo, tak vám jenom rozdrázdí žaludek.

Holky i kluci postupně odpadávali a blili. - "Když to neumíte, tak nechlastejte," řek Fredy, kterej se mnou jedinej vydržel. Vrátili jsme se na chatu a probudili Tonyho, ten měl ale dvakrát větší žízeň než my dva. Chvíli mlsně obcházel po místnosti, pak si vzpomněl na svůj tajnej úkryt. Se slovy: "Jak na Nový rok, tak po celý rok!" otevřel dveře do sklepa. Zrovna odbíjela půlnoc, fetáci už šli spát, ale pro nás den teprve začínal. To, co jsme viděli, nás zprvu ohromilo, pak jsme to ale spočítali a zjistili jsme, že tisíc beček není pro tři lidi zas tak moc. Někomu by se možná mohlo zdát, že je to na noc docela slušná zásoba, ale pro mě, Fredyho a Tonyho to bylo jako nic. Vzpomněl jsem na loňskýho Silvestra, když jsme sami dva s Tonym udělali za necelou hodinu milion beček. Pravda, byli jsme tu noc vyhládlí ze záchytky, no ale jsme přec slušný lidi, tak jsme to nepreháněli.

Když jsme dopíjeli a nálada zase klesala pod bod mrazu, kousnul Tonyho komár do ruky a pořádně se z něj napil. Když letěl kolem lampy, tak se vzňal. Tony si toho všimnul a napadlo ho, že by si mohl zapálit cigaretu. To ale spíš asi neměl dělat.

Když už chvíliku hořel, povídá z legrace Fredy, že bysme na něm mohli opékat vuřta. Sotva to dořekl, sežechl mu Tony jeho číro, kterým se chlubil po celý Padesátdevítce. Zbyl mu jenom ohořelej ježek. Na ten jsem mu napíchl pár jablíček, které si odnesl do nory. Tony vyběhl do lesa a stal se z něho světélkující pařez. Zůstal jsem sám. Pomalu se mi začala klížit vříčky, usnul jsem a zdálo se mi, že jsem sám na jeden nádech vypil čtyři miliardy beček.

Příští den jsem se vrátil domů a když se mě táta zeptal, jak jsme slavili, jenom jsem se šíbalsky usmál a on poznal, že jsme to nepreháněli, protože jsem střízlivý.

- Vzniklo a vyvěšeno na nástěnce v radosti nad **AI manakhem na devadesátý čtvrtý** (Opava, leden 1994) z hlav Pecivála a Grošáka.

záznamník

Dnešní dvojíčíslo jest koncem prvé řady Maštale, jež se jala dmout od listopadu roku 1994, vposledku už i mě samotného brávala nuda dokola. Co, proč? To jistě každý rozumí, ani tahle grafická úprava mě už několik čísel nebabí. Ale tuším, že udělám něco jiného a lepšího - jenom ještě nevím jak. A jestli.

Grošák

■ Maštai	■ Grosákovy chytře noviny	■ číslo 9-10	■ listopad 1996	■ Redaktor:
Grosák				Grosák
				■ Adresa redakce: Slez. univerzita v Opavě, ČD 1 & Hviezdoslavova 18, Hranice
				■ Vydava: Nakladatelství Kulturního sdružení Unarclub LSID
				■ Sazba: Grosák
				■ Grosákeum 1996

REJSTŘÍK • MAŠTAL 1-10 • 1994-1996

s. 1-12 / Maštal **1** (listopad 1994) • 13-28 / Maštal **2** (prosinec 1994) • 29-44 / Maštal **3** (únor 1995) • 45-60 / Maštal **4** (květen 1995) • 61-76 / Maštal **5** (říjen 1995) • 77-92 / Maštal **6** (listopad 1995) • 93-108 / Maštal **7** (prosinec 1995) • 109-124 / Maštal **8** (březen 1996) • 125-140 / Maštal **9-10** (listopad 1996)

ČLÁNKY

[B - poezie • M - paměti • P - próza • S - scénář • T - text • * - spoluautorství]

František Martin Bašík

Přízrak / 84-87 / P

František Xaver Bašík

Franz Kafka 1892-1895 / 18-19, 34-36, 52-53 / M

Alena Bjačková [Ališaj]

21. 3. 1995 / 48-49 / P
Sen boříčský / 62-63 / P
Stydlivka aneb V září Helénčina slunce / 129-130 / P

Stanislav Makar Diviak

Povídky z pozůstalosti / 7-8 / P

Bedřiška Jitka Dohnálková

Sen z 23. července 1995 / 70-71 / P

Renata Dilhošová (?) [R.D.]

A s novým školním rokem přišel také podzim... / 28 / P

Zdeněk Eliáš:

[Básně] / 64-65 / B

Vladimír Fekar

Pouští proměny / 39-40 / P
Střep a stín / 78-80 / P

Libor Hanuš [Papuč]

U babičky* / 81-84 / S

Olga Jiříčková

[Básně] / 128 / B

Petr Kantor

[Básně] / 72-73 / B

Blanka Kolková

[Básně] / 51-52 / B

Martin Krčma

[Básně] / 99 / B

Adéla Majerová

Víš, štěstí je krásná věc / 15-16 / P

Kateřina Malenovská [Bohra]

[1.] Nesouvislosti / 6 / T

Je sprostý / 8-10 / B

[2.] Nesouvislosti - Tři taneční verze vizí & vice versa / 20 / T

Panely / 25 / B

Sentimentum / 30-32 / P

[3.] Nesouvislosti / 36 / T

M / 48 / B

Prásk / 55-57 / P

Hrabohův sen / 73-75 / P

Traumatium / 94-97 / P

Kristium / 136-137 / P

Petr Marek [Králíček, Doktor]

Nová poezie* / 21-23 / B

Třetí den* / 25-28, 42-44, 58-60 / P

Páchnu jako kyselo* / 32-33 / B

O půl sedmé pod chatou* / 46-48 / B

Humorfén Petra Marka aneb 3 básně o životě a lidech / 54-55 / B

U babičky* / 81-84 / S

Měsíční krajina* / 88 / B

Combucha / 113-114 / B

Robinson na Měsíci/114-118,130-134/P

Jiří J. K. Nebeský [Grošák, Dement]

Úvodník / 1 / T

Třetí židle / 1-4 / P

Značky / 12 / B

[Básně] / 14-15 / B

František Xaver Bašík / 18 / T

Nová poezie* / 21-23 / B

Šlamastika / 23-25 / P

Páchnu jako kyselo* / 32-33 / B

Hotel Zpátky / 41-42 / B

O půl sedmé pod chatou* / 46-48 / B

Třetí džíny (byly moje) / 53-54 / P

Teritorial - Úvodník II / 62 / T

Velké vedro / 66-70 / P

Zkouškové období* / 76 / P

Nalezinec / 78 / B

Měsíční krajina* / 88 / B

Dvě poznámky k Mastičkářovi /89-90/T

Šudlívudlí / 90-91 / B

Huben-světen / 97-98 / P

Osudí / 99-103 / S
 Jak překládám Tomáše ze Štítného / 106-108 / T
 Odspodu se blíží objektiv vody / 108/B
 Osudí / 110-112 / P
 Podezřelé léto / 118-120 / S
 Tři básně ze sídlíště / 120-121 / B
 Šest let nakladatelství LSd / 122-24 / T
 Jedinkrát souzení jsme si my / 134-135 / B
 Konec školního roku* / 137-138 / P
 Zážnamník / 138 / T

Jiří Y. H. Nezhyba [Zelený]

Třetí den* / 25-28, 42-44, 58-60 / P
 Zkouškové období* / 76 / P
 U babičky* / 81-84 / S
 Nůžky - pomsta / 126-127 / P

Hynek Polák [Pecival]

Žlutá barva je moje barva / 6 / B
 [1.] Náš úděl / 10 / T
 [2.] Náš úděl / 25 / T
 [3.] Náš úděl / 38 / T
 [4.] Náš úděl - My Name Is Peci / 54 / B
 Konec školního roku* / 137-138 / P

Arthur Rimbaud

(překlad Stanislav Krkeš)
 Co je to pro nás... / 49-50 / B

Tomáš ze Štítného

Na Štědrý večer po koledě / 103-106 / T

Radek Tumliř

Závod / 17 / B

Dalibor Zverbík [Daa Lee]

Jsme jak(o) stádo... / 75 / B

ROZHOVORY

Iva Janžurová / G / 34
 Petr Kabeš / G / 112

RECENZE

Roman Bortel: Něco za něco / G / 6-7
 Zdeněk Eliáš: V pseudorytmoběhu /
Petr Marek / 64-65
 Scott Frost: Paměti agenta FBI / G / 5
 Olga Jiříčková: Sežeretěto / G / 128
 Petr Kantor: Proč? / G / 71-72
 Blanka Kolková: Divadýlko loutkový / G / 51
 Martin Krčma: Chuť zblázněných nálad / G / 98

Jean-Arthur Rimbaud: Srdce pod kleříkou / G / 10-11
 Radek Tumliř: Devět růží / G / 16-17
 Boris Vian: Mravenci / G / 20-21
 Štěpánka Žandová, Dana Trčková,
 Aleš Marek: Delikátní modlitby / G / 80-81
 063423350: Ryba smrdí od hlavy / G, MN / 37, 50-51

OBÁLKY

Hynek Polák / 14 / foto
 Anonym + Grošák / 29 / linoryt + perokresba
 Hynek Polák / 45 / foto + perokresba
 Grošák / 61 / perokresba
 Grošák / 77 / xerografika
 Hynek Polák / 93 / perokresba
 Grošák / 109 / perokresba
 Grošák / 125 / koláž

REKLAMY

Doktor & Dement: Dark Side Of The
 Hnusná Hlava / 88
 Grošák: Černý kůň, Žbubíbup, Bílá
 slípka / 57
 Blanka Kolková: Divadýlko loutkový/38
 Králíček: Totalita / 33
 Martin Krčma: Chuť zblázněných
 nálad / 87
 Maštal 1-10 / 140
 Jiří J. K. Nebeský: Pes jak věž / 73
 Unarclub: Svěží vánek / 135
 063423350: Ryba smrdí od hlavy / 20

MAŠTAL 1-10

1994 - 1996
 získatelné na adrese
 Nakladatelství
 Kulturního sdružení Unarclub
 LSd
 Hvězdoslavova 18
 753 01 Hranice